

۳- محور زبان و ادبیات فارسی

در این محور دانش‌آموزان با تمرکز بر درس «نگارش و فارسی» در تمامی مراحل اجرای جشنواره، مطابق گام‌های زیر فعالیت نموده و پس از «ارزیابی حضوری» اسامی برگزیدگان به همراه «مستندات مرتبط» به مراحل پسین، معرفی و ارسال می‌شود:

گام اول: تصویرخوانی

در این گام، دانش‌آموزان باید عنوان، جزئیات و پیام تصویر را در بخش «تصویرخوانی» در برگه انشا بنویسند.

گام ۲: نگارش (تصویرنویسی)

در این گام دانش‌آموزان با گزینش موضوعی مناسب از پیام‌های تصویر و خوشه‌های معنایی «انشا» به نگارش انشایی، تحلیلی، انتقادی، توصیفی، عاطفی و... در سه بخش «مقدمه، تنه و نتیجه» می‌پردازند. هم‌چنین دانش‌آموزان در این بخش می‌توانند، بر اساس علاقه‌مند بودن به داستان‌نویسی، پس از گزینش موضوع از مفاهیم و اهداف تصویر، به جای انشای ساختاری، یک داستان کوتاه بنویسند.

گام ۳: خوانش متن، ارائه و دفاع

در این گام تا پایان مرحله منطقه‌ای، دانش‌آموزان، بخش تصویرنویسی (نگارش: موضوع، مقدمه، تنه و نتیجه) اثر آفرینش‌یافته یا داستان خویش را با بهره‌گیری از لحن مناسب کلام، ظرفیت‌های پیرایه‌ای و... با بیانی شیوا، رسا و تأثیرگذار می‌خوانند. سپس در مرحله استانی، طبق زمان تعیین شده، اقدام به خوانش «یک بند کلیدی» از تنه و سپس به ارائه متن و دفاع از اثر خویش می‌پردازند. شایان یاد است؛ بخش «ارائه و دفاع» فقط در مرحله «استانی» به انجام می‌رسد. نکته: این بخش به منظور قرارداد دانش‌آموزان در مرحله‌ای بالاتر، جهت تقویت فن بیان، پرورش اعتماد به نفس و نمود خودباوری براساس اهداف کتاب‌های مهارت‌های نوشتاری و ادبیات فارسی (بخش گفت‌وگو، بازپروری، بارش فکری، پرورش سخن گفتن و...) تعبیه شده است.

■ مراحل مدرسه‌ای و منطقه‌ای

در مرحله مدرسه و منطقه، پس از ارائه تصویر به دانش‌آموزان، گام‌های «تصویرخوانی، نگارش و خوانش متن» اجرا و بر اساس نمون برگ شماره (۳-۱) تصویرخوانی و نگارش) و نمون برگ شماره (۳-۲) خوانش متن) سنجیده می‌شود.

■ مرحله استانی

در این مرحله علاوه بر اجرای بخش‌های یاد شده در مراحل مدرسه‌ای و منطقه‌ای، بخش «ارائه و دفاع» نیز به «خوانش متن» اضافه شده و مطابق نمون برگ ارزیابی (۳-۱) تصویرخوانی و نگارش) و نمون برگ ارزیابی (۳-۳) خوانش متن، ارائه و دفاع) سنجیده می‌شود. تعیین زمان، جهت «خوانش، ارائه و دفاع» بر عهده ناظر محترم استانی است.

■ توجه:

۱. شرکت دانش‌آموزان در این محور به صورت انفرادی است. اما از مرحله منطقه‌ای به بعد، سهمیه هر منطقه و استان دو نفر (یک دختر و یک پسر) خواهد بود، شایان یاد است؛ پسران و دختران هرگروه، با گروه‌های هم جنس خود سنجیده می‌شوند.
۲. به دانش‌آموزان، پیش از شروع گام خوانش، زمان لازم برای تمرین داده می‌شود.
۳. کل زمان اختصاصی ارزیابی حضوری این محور، در مجموع حدود (۱۷۰) دقیقه است. (۱۵۰ دقیقه نگارش، ۲۰ دقیقه خوانش متن، ارائه و دفاع) - تعیین زمان، جهت آمادگی در بخش «خوانش، ارائه و دفاع» تقریبی است. پیشنهاد می‌شود، در مرحله استانی ۱۵ دقیقه جهت آمادگی و خوانش، ۵ دقیقه نیز جهت ارائه و دفاع لحاظ شود. تقسیم زمان جهت خوانش، ارائه و دفاع هم‌چنین تعیین تعداد بندهای خوانش تنه، به صلاح دید ناظر گرامی مرحله استانی است.
۴. در گام خوانش، فقط بخش نگارش انشای خلق شده خوانده می‌شود و نیازی به خوانش عنوان، جزئیات و پیام تصویر نیست.
۵. ضروری است به همراه معرفی برگزیدگان به مراحل بعد، اصل اثر نوشتاری و لوح فشرده خوانش نیز ارسال شود.
۶. در نمون برگ ارزیابی ۳-۱، زیرمعیارهای شماره یک هر بخش، مربوط به ارزیابی «تصویرخوانی» و «تصویرنویسی» است و زیرمعیارهای شماره دو هر بخش، مربوط به ارزیابی «داستان‌نویسی» است.

به نام خدا

جشنواره نوجوان خوارزمی

کام اول و دوم: تصویرخوانی و نگارش در (تمام مراحل)

۷۰ امتیاز

شناسه گروه در همگام:									
موضوع انتخابی از تصویر:									
معیار	نمره	زیرمعیار	۱	۲	۳	۴	۵	توضیحات	
تصویرخوانی	۱	انتخاب عنوان برای تصویر: جذاب، کوتاه، مرتبط، نگاه نو و متفاوت، ادبی	۱						
	۲	توجه به جزئیات تصویر: رنگ، خطوط، عناصر، استفاده از حواس پنج‌گانه، تخیل و کشف ارتباط عناصر تصویر با یکدیگر از برونه و درونه تصویر، درون خوانی و برون‌خوانی تصویر، موفقیت در فضاسازی تصویر، خواندن چشمی، خواندن تجسمی، اندیشه خوانی و ...	۱						
	۳	درک درست از عناصر و پیکره تصویر: پیام تصویر، درک مناسب و کشف یک یا چند برداشت عمیق و گسترده از تصویر، چگونگی تحلیل اهداف تصویر	۱						
	۴	خلاقیت و نوآوری در تصویرخوانی: عنوان، جزئیات و پیام تصویر	۱						
نگارش	۵	۱-۵: انتخاب موضوع مناسب از تصویر: گویا، رسا، مرتبط با تصویر و مسایل فرهنگی- اجتماعی و زندگی روزانه ۲-۵: گزینش نام یا موضوع داستان (با توجه به آزمون‌های تصویر و تم داستان)	۱						موضوع
	۶	۱-۶: خوش‌آغازی: جذابیت‌شروع، نشان‌دادن نمایی کلی از محتوا و فضای نوشته ۲-۶: عمق طرح یا پی‌رنگ: ساختار، چارچوب، نظم و ترتیب منطقی حوادث داستان	۱						مقدمه
	۷	۱-۷: بیان مناسب اندیشه و برداشت نویسنده از موضوع: مربوط به بخش مقدمه، خوش‌آغازی و جمله‌های موضوع هر بند ۲-۷: آغاز و شروع متفاوت داستان، درک و آفرینش بینشی نوین از درون مایه داستان های کهن با عمق و تازگی بخشیدن به آن	۱						تنه
	۸	۱-۸: پشتیبانی از طرز نگارش خود در بخش بدنه: شرح و توضیح، توصیف، تفسیر، استدلال و اثبات برای جملات تکمیلی و تقویت کننده هر بند با استفاده از شیوه‌های فعال‌سازی ذهن و تفکر خلاق همچون مقایسه، جان‌نشین‌سازی، دگرگونه دیدن، اسکمپر، تبدیل تصویر به تفسیر بدون توجه به جزئیات تصویر و ... ۲-۸: شخصیت پردازی، فضا سازی (وحدت سه گانه زمان، مکان و صحنه)، انعطاف پذیری در زمان و انتخاب شخصیت‌ها، دیدگاه نویسنده	۱						
	۹	۱-۹: انسجام متن و رعایت نظم ذهنی نوشته: رعایت ساختار نوشته نظیر: مقدمه، تنه و ...، ارتباط منطقی بین بندها، تنه و نتیجه، داشتن- وحدت فکر و موضوع، تأثیرگذاری واحد بر ذهن مخاطب، ارتباط منطقی بین بندها، پیوستگی در ارائه درونیات تصویر ۲-۹: گفت و گو، زاویه دید (خط سیر روایی، داستانی بودن نثر)، دارا بودن مفهوم جنبی و رای مفهوم سطح ظاهری داستان، روان و ساده بودن نثر داستان، پرهیز از شعاری- تکلفی و مقاله نویسی، پرهیز از کاربرد کلمات تکراری	۲						
	۱۰	۱-۱۰: خلاقیت و نوآوری (بهره‌گیری از زبان ادبی و عاطفی، ترکیب‌های زیبا و خوش ساخت، داشتن رنگ و بوی ادبی، داشتن نگاه متفاوت به موضوع، نگاه تازه در پرداخت و پردازش موضوع، میزان نوآوری و ابتکار در ارائه مطالب) ۲-۱۰: حوادث (کشمکش و گره‌افکنی، تعلیق، اوج داستان)، لحن (پوشش خارجی وضع و محیط روانی و اجتماعی شخص یا شخصیت) داستان	۱						
	۱۱	درست‌نویسی (رعایت نشانه‌های نگارشی، املا صحیح واژگان، دستور زبان و خط خوش، رعایت فرورفتگی‌های هر بند و پیراسته‌نویسی)	۱						
	۱۲	ارتباط متن و داستان با موضوع برگرفته از مفاهیم تصویر	۱						
	۱۳	۱-۱۳: خوش‌فرجامی: فرود مناسب، جمع بندی تأثیرگذار و تفکربرانگیز ۲-۱۳: پرداخت و پایان بندی داستان	۱						نتیجه (برآیند)
جمع امتیاز از ۷۰									

جمع کل امتیاز	به عدد:	به حروف:
نام و نام خانوادگی داوران:	امضا:	
نام و نام خانوادگی ناظر:	امضا:	

به نام خدا

جشنواره نوجوان خوارزمی

۳۰ امتیاز

گام سوم: خوانش متن در (مراحل مدرسه‌ای و منطقه‌ای)

شناسه گروه در همگام:	استان:
نام و نام خانوادگی دانش‌آموز:	تاریخ و ساعت ارزیابی:
موضوع انتخابی از تصویر:	زمان اجرا: ۲۰ دقیقه

ردیف	معیار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	توضیحات
۱	صدای بلند و رسا، قدرت بیان، خوانش روان، تلفظ درست واژگان، گویایی، شیوایی							
۲	لحن مناسب کلام، رعایت آهنگ (فراز و فرودهای آوایی و رعایت مکث و درنگ)							
۳	بهره‌گیری از زبان غیرکلامی و ظرفیت‌های پیرایه‌بانی (زبان بدن، حالات چهره و ...)							
۴	تسلط در اجرا، برقراری ارتباط چهره‌به‌چهره با مخاطبان، گرمی، جذابیت و نشاط لازم در صدا							
۵	رعایت اصول اخلاقی و مهارت‌های رفتاری، پوشش مناسب، موسیقی پس‌زمینه خوانش، هماهنگی موسیقی با لحن کلام و متن							
جمع امتیاز از ۳۰								

جمع کل امتیاز از ۱۰۰	به عدد:	به حروف:
نام و نام خانوادگی داوران:	امضا:	
۱.		
۲.		
۳.		
نام و نام خانوادگی ناظر:	امضا:	

(بازخورد و ثبت عملکرد دانش‌آموز)

به نام خدا

جشنواره نوجوان خوارزمی

گام سوم: خوانش متن، ارائه و دفاع در (مرحله استانی) ۳۰ امتیاز

شناسه گروه در همگام:	استان:
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	تاریخ و ساعت:
موضوع انتخابی از تصویر:	زمان اجرا: ۲۰ دقیقه

ردیف	معیار	۱	۲	۳	توضیحات
۱	قدرت بیان: صدای بلند و رسا، خوانش روان، تلفظ درست واژگان، گویایی و شیوایی، بیان روشن مطالب با حفظ احترام و ادب				
۲	لحن مناسب کلام: تغییر لحن و تن صدا، رعایت آهنگ (دارا بودن فراز و فرودهای آوایی و رعایت مکث و درنگ)، تغییر لحن، آهنگ و تن صدا بر اساس گفت‌وگوی شخصیت‌های داستان				
۳	بهره‌گیری از زبان غیرکلامی و ظرفیت‌های پیرایه‌بانی: دارا بودن زبان بدن، حالات چهره و ...				
۴	تسلط بر محتوای قابل ارائه: (معرفی کوتاه، بیان موضوع، اشراف بر محتوا، بیان کلیدواژه‌ها و پرداختن به مفاهیم اصلی متن، واضح بودن مطالب ارائه شده، دوری از حاشیه‌ها و عدم به‌کارگیری واژگان نامانوس)				
۵	رعایت اصول اخلاقی و مهارت‌های رفتاری: رفتاری فروتنانه در مقابل داوران و پرهیز از بحث با ایشان، حسن‌جویی مرتبط با محتوای ارائه در زمان بیان و تحکیم دلایل خویش، نداشتن موضع تدافعی در هنگام دفاع، دوری از رفتارهای بیانگرانه دانش فوق‌العاده				
۶	آمادگی کامل در اجرا و ارائه شایسته و متفاوت: ارتباط و مشارکت لازم با مخاطبان، برقراری ارتباط چهره به چهره با مخاطبان، نگاه به شنوندگان، گرمی، جذابیت و نشاط لازم در صدا، پوشش مناسب، موسیقی پس‌زمینه خوانش و ارائه، هماهنگی موسیقی با لحن کلام و متن				
۷	رویکرد روایتی در ارائه: بیان و ارائه متن از نقطه آغازین تا نکته انتهایی به زبان خویش، استفاده از جملات و عبارات خود، نظم در ارائه، طرح سؤال و ایجاد چالش و پاسخ از جانب خویش				
۸	خلاقیت در ارائه: نبود ارائه‌های تکراری و کلیشه‌ای، شروعی نوآورانه، خوانش بیتی مرتبط در آغاز، پخش تصاویری مرتبط با ارائه با هماهنگی مسئولان اجرا و ...				
۹	درگیر نمودن داوران: متکلم وحده نبودن، بهره‌گیری از سخنان داوران جهت بهبود ارائه، پاسخ به سؤالات داوران، داده‌پراکنی نمودن با مخاطبان				
۱۰	مدیریت زمان، سپاس و قدردانی از داوران: تنظیم زمان ارائه در وقت تعیین شده، سپاس‌گزاری از افراد ادیب و صاحب‌قلم استان، سرگروه‌های زبان و ادبیات فارسی و ناظران محور				
جمع امتیاز از ۳۰					

جمع کل امتیاز از ۱۰۰	به عدد:	به حروف:
نام و نام خانوادگی داوران:	امضا:	
۱.		
۲.		
۳.		
نام و نام خانوادگی ناظر:	امضا:	

(بازخورد و ثبت عملکرد دانش آموز)